

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 22. detsember 2011 (10.01)
(OR. en)**

**18964/11
ADD 2**

**Institutsioonidevaheline dokument:
2011/0439 (COD)**

**MAP 9
MI 685**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise kuupäev: 21. detsember 2011

Saaja: Uwe CORSEPIUS, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: SEK(2011) 1586 lõplik

Teema: KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE
KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE
Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu
direktiiv riigihangete kohta ja: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja
nõukogu direktiiv, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja
postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste hankeid

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele komisjoni dokument SEK(2011) 1586 lõplik.

Lisatud: SEK(2011) 1586 lõplik

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 20.12.2011
SEK(2011) 1586 lõplik

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv

**riigihangete kohta
ja**

**Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv,
milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate
üksuste hankeid**

{ KOM(2011) 896 lõplik }
{ SEK(2011) 1585 lõplik }

1. TAUST

Riigihange on protsess, mida riigiasutused ja avaliku sektori organisatsioonid kasutavad asjade, teenuste ja ehitustööde ostmiseks. Sellised kulud moodustavad majandusest märkimisväärselt suure ja mõjusa osa. 2009. aastal andsid ELi riigihanke-eeskirjade kohaselt sõlmitud lepingud 3,6 % ELi sisemajanduse koguproduktist (420 miljardit eurot).

Mitmetes hiljutistes aruannetes ja poliitilistes avaldustes on rõhutatud riigihanget käsitlevate direktiivide läbivaatamise vajadust. Riigihanke raamistiku läbivaatamine on prioriteet ka ühtse turu aktis.

Käesolevas mõjuhinnangus analüüsitakse probleeme, millega tuleb kokku puutuda ELi riigihankepoliitika raames, ning uuritakse võimalusi direktiivide 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ toetamiseks ja kohandamiseks.

2. KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA

Käesolevas aruandes tuginetakse välisekspertidelt saadud laiapõhjalistele arvamustele, konsultatsioonidele ja analüüsile, mis põhineb 2011. aastal riigihangetele antud hinnangutel ja 2004. aasta e-riigihangete tegevuskavale 2010. aastal antud hinnangul. Aruandes lähtutakse kahe rohelise raamatu koostamise käigus korraldatud konsultatsioonide põhjal tehtud järeldustest:

- (a) ELi riigihankepoliitika ajakohastamine (üle 620 vastuse);
- (b) E-riigihangete laiem kasutuselevõtt ELis (77 vastust).

Mõlema rohelise raamatu koostamist toetasid kõrge osavõtumääruga konverentsid Brüsselis, kus sidusrühmadel avanes lisavõimalus oma vaadete väljendamiseks.

Liikmesriikide esindajatega konsulteeriti riigihangete nõuandekomitee kaudu.

3. PROBLEEMI MÄÄRATLEMINE

Kindlaks on tehtud kolm põhiprobleemi:

- Vähene kulutõhusus – kehtivad ELi eeskirjad annavad hinnanguliselt ligikaudu 20 miljardit eurot kokkuhoidu 420 miljardi euro kohta aastas, kuid asjaomased menetlused võivad olla liialt koormavad, sest seotud kulud ulatuvad ligikaudu 5,6 miljardi euroni.
- Ühiskonna jaoks kadumaläinud võimalused – kehtivad eeskirjad ei pruugi alati võimaldada sidusrühmadel oma ressursse optimaalselt kasutada ja/või teha parimaid ostuvalikuid.
- Suunatus pigem riiklikule kui ELi riigihanketurule – üle 98 % ELi eeskirjade kohastest lepingutest on sõlmitud oma riigi pakkujatega (ligikaudu 96 % kogumaksumusest).

Edasise analüüsi käigus tehti kindlaks nende probleemide põhjused, mis liigitati viie olulisema valdkonna alla.

3.1. Reguleerimisala

Põhjus: eeskirjade keerulisus

Kohaldamis- ja reguleerimisala määratlevate ELi eeskirjade keerulisus ja ebaselgus tekitavad ebakindlust, panevad riiklikud hankijad riskidest kõrvale hoidma ja käituma nii, et „linnuke kirjas”, mis kahjustab hanke tulemuste kvaliteeti. Suure hulga riiklike hankijate või tehingute puhul rakendatakse kulukat regulatiivaparaati, ilma samaväärset kasu saamata. Direktiiviga hõlmatud tegevuste (nt avaliku sektori siseses koostöö vorm) ja eri liiki lepingute suhtes kehtivate reeglite puhul eksisteerib palju halle tsoone. Selline keerukus tekitab kohtuvaidlustega seotud kulusid, mis jäävad enamasti avaliku sektori organisatsioonide kanda, kes vajavad eeskirjade täitmise alast nõustamist.

3.2. Menetlused

Põhjused: ebaproportsionaalsed ja jäigad menetlused

Ebaproportsionaalsed menetlused tekitavad liigseid kulusid, eriti väiksemate lepingute puhul. Tüüpiline menetlus maksab peaaegu 28 000 eurot (keskmine kulu avaliku sektori organisatsioonile on 5500 eurot; ettevõtjatele läheb pakkumise koostamine maksma 3800 eurot ettevõtja kohta). ELi hanke madalaima piirmäära (125 000 euro) puhul moodustavad sellised kulud 18–29% lepingu maksumusest. Eespool kirjeldatud kinnitavad veelgi märkimisväärsed erinevused liikmesriikide suutlikkuses (nt aeg, mis kulub hanketeate avaldamisest kuni lepingu sõlmimiseni, võib erineda kuni 180 päeva).

Paljud sidusrühmad kurdavad selle üle, et olemasolev menetlus on jäik ja piirab nende läbirääkimisvõimalusi. Eelkõige ei ole just avaliku sektori organisatsioonidel võimalik ebastandardseid hankelahendusi (nt uuenduslikud ostumeetodid) kõige paremal viisil ära kasutada.

3.3. Strateegiline hange

Põhjused: ebakindlus ja strateegiliste eesmärkide integreerimist võimaldavate sätete puudulikkus

Hoolimata mitmest teatisest, mille eesmärk on selgitada, kuidas riigihanke-eeskirjade kohaldamisel integreerida muid poliitilisi eesmärke (nt keskkonnakaitsealased, sotsiaalsed, innovaatilised), leiavad paljud sidusrühmad siiski, et probleem on alles. Samuti tunnevad nad, et rohkem oleks võimalik ära teha avalikku raha strateegiliselt vastutustundlikumal viisil kasutada soovivate avaliku sektori organisatsioonide aitamiseks. Kohtuvaidlustesse sattumise hirm (seoses lepingu rikkumisega) on viinud selleni, et sellist võimalust kasutatakse harva, ning ülevaate puudumine ei ole võimaldanud edulugusid kindlaks teha ega neid laiemalt tutvustada. Lisaks kasutavad liikmesriigid olemasolevaid meetmeid erineval viisil ning sellest tulenevad erisused standardites/kirjeldustes suurendavad veelgi turu killustamise ohtu piki riikidevahelisi eraldusjooni.

3.4. Juurdepääs

Põhjused: regulatiivsed ja loomulikud turutõkked

Raskused, mis mõjutavad juurdepääsu üleeuroopalisele turule, vähendavad VKEde osalemist riigihangetes ja piiriülest pakkumist. Paljud pakkujad ei ole kunagi proovinudki teises riigis pakkumist esitada, sest neid takistavad nii loomulikud (nt keel, geograafia) kui ka regulatiivsed ja halduslikud tõkked. Nii VKEsid kui ka piiriüleseid pakkujaid takistavad haldusnõuded (nt tõendusdokumentide esitamise nõue) ja teabe kättesaadavuse keerulisus. Riigihankelepinguid saanud VKEde osakaal ei ole alates 2002. aastast märkimisväärselt muutunud, samuti ei ole paranenud piiriülese osavõtu näitajad. Lepingu maksumus on kõige olulisem tegur, mis mõjutab VKEde osalemist – VKEdele on keeruline esitada pakkumisi lepingutele, mille maht ületab 300 000 eurot.

3.5. Juhtimine

Põhjused: liikmesriikides on kasutusel erinevad juhtimismudelid ning nende haldussuutlikkus on erinev

Liikmesriikides kehtestatud halduskorralduses esinevad märkimisväärsed erinevused on viinud selleni, et kõikjal ELis ei järgita ühesugust taotlemise, kontrolli ja järelevalve menetlust. See omakorda on viinud vigade tekkimise ja ebapiisava ressursside juhtimiseni ning suurendanud pettuste ohtu. ELi rahastatud projektide hiljutiste auditite käigus tuvastati märkimisväärselt kõrge veamäär, mis tulenes riigihanke-eeskirjade vales kohaldamisest ning mõningatel juhtudel ka ELi direktiivide vales ülevõtmisest. Alates 2005. aastast komisjoni algatatud rikkumismenetluste analüüsimisel tuvastati sarnaseid vigu ja probleeme, mis viitasid sellele, et sellised vead ei ole juhuslikud, vaid esinevad korduvalt.

3.6. Tagajärjed

Eespool kirjeldatud kolm peamist probleemi üheskoos viivad järelduseni, et riigihangete puhul ei saavutata siseturu täit potentsiaali. Kui mingeid meetmeid ei võeta, siis kõige paremal juhul selline olukord jätkub või isegi halveneb, sest erinevused muutuvad veelgi suuremaks ning arvestada tuleb kuludega, mis tekivad seoses halvasti toimiva õigusraamistiku tõttu käest lastud võimalustega.

Võttes arvesse, et paljud tuvastatud probleemidest on tekkinud kahe ELi direktiivi põhjal võetud meetmete ja tõlgenduste tulemusel, siis tuleb järeldada, et nimetatud probleemidega toimetulemiseks on põhjendatud ja vajalik võtta meetmeid ELi tasandil.

4. EESMÄRGID

Hindamise käigus leiti, et kehtiva riigihankepoliitika üldised eesmärgid peaksid kehtima jääma, võttes eelkõige arvesse praegust majanduslikult pingelist olukorda paljudes liikmesriikides. Seega jätkab EL õiglase, mittediskrimineeriva ja kogu ELi hõlmava konkurentsi edendamist, et tagada parim kvaliteedi ja hinna suhe ning saavutada ühiskonna jaoks võimalikest parimad hanketulemused. Ühtlasi võitleb EL ka edaspidi aktiivselt korruptsiooni vastu.

Eespool kirjeldatud peamiste probleemidega toimetulemiseks pakutakse välja järgmised eesmärgid:

- (1) parandada ELi riigihanke-eeskirjade ja menetluste kulutõhusust;
- (2) kasutada täielikult ära kõik võimalused, et tagada ühiskonna jaoks parimad tulemused;
- (3) muuta riigihanked sobivaks pigem ELi turu kui siseriiklike turgude jaoks.

Probleemide põhjustega tegelemiseks on kindlaks määratud ka üheksa tegevuseesmärki. Nende tegevuseesmärkide saavutamine peaks aitama täita ka eesmäärke ning tõhusamalt saavutada üldisi eesmärke.

5. VALIKUD

Kaalutud on mitmeid valikuvõimalusi, kuigi radikaalsed meetmed (kas ELi õigusaktide täielik tühistamine või täielik ühtlustamine) heideti kiiresti kõrvale. Tegevuseesmärkidest juhindudes töötati viie peamise probleemse valdkonnaga tegelemiseks välja mitmed mitteseadusandlikud ja seadusandlikud valikuid, lähtudes teatavatest otsustavatest valikuvõimalustest. Vastu on võetud kõrgetasemeline lähenemiseviis, sest kõikide võimalike seadusandlike muudatuste üksikasjalik uurimine annaks tulemuseks mitmesajaleheküljelise dokumendi.

Pärast edasist kaalumist valiti välja 12 valikuvõimalust, et neid edaspidi põhjalikult lähtestsenaariumiga (ei mingeid muudatusi) võrrelda. Iga problemaatilise valdkonna jaoks jäeti alles kaks seadusandlikku võimalust, mis erinesid oma keerukusastme poolest, ning juurdepääsu ja juhtimisega seotud probleemide lahendamiseks pakuti välja pehmet õigust hõlmavad valikuvõimalused.

Kõnealuste probleemide puhul ei ole alati võimalik teha otsust, kas see või teine valik on ainuõige. Reguleerimisala, menetluse ja juhtimisega seoses soovitatud lahenduste puhul oleks kõige parem kombineerida omavahel nii seadusandlikke valikuvõimalusi kui ka seadusandlikke ja mitteseadusandlikke valikuvõimalusi.

6. VALIKUVÕIMALUSTE MÕJUD JA VÕRDLUS

Kõnealuste valikuvõimaluste peamisi mõjusid käsitletakse kokkuvõtlikult allpool. Üldiselt on kõige otsesemad mõjud majanduslikud koos piiratud sotsiaalsete ja keskkonnamõjudega, välja arvatud strateegilise kasutamise seotud valikute puhul, mis on juba oma olemuselt loodud selleks, et tekitada (positiivset) sotsiaalset ja keskkonnamõju.

6.1. Reguleerimisala

Valikud

SCO.LEGI.TARGET: riigihanget käsitlevate õigusaktide reguleerimisala sihtotstarbeline kohandamine

SCO.LEGI.REDUCE: märkimisväärsed muudatused, millega jäetakse välja teatavad hankijad/hanked

Mõjud

Mõlemad valikud peaksid muutma menetluse selgemaks ja seega ka kulutõhusamaks. *SCO.LEGI.TARGET* abil peaks olema võimalik tegelda praegu veel hallide tsoonidega ja parandada õigluskindlust, ilma et see tooks kaasa mingeid rahvusvahelisi tagajärgi. Lihtsama hankekorra kehtestamine sotsiaalteenuse hankelepingutele, mille maksumus ületab 500 000 eurot, ja kõikide muude teenuste suhtes täieliku hankekorra kohaldamine peaks muutma ELi eeskirjad selgemaks ja paremini kohaldatavaks.

SCO.LEGI.REDUCE mõju ja seega ka kasu piirdub välja jäetud hangetega ja põhineb eeldusel, et mis tahes siseriiklik kord on ELi omast leebem. Kui siseriiklikud (allpool ELi piirmäärasid) hanke-eeskirjad võivad sisaldada vähem ettekirjutusi, siis jäävad selliste erandlike hangete puhul ikkagi alles märkimisväärsed regulatiivsed kulud ning sellistele hangetele iseloomulikud ja vältimatud riigihangete nõuetekohase juhtimisega seotud kulud. Lisaks väheneks erandite tegemisel läbipaistvus ELi tasandil, kuid ilmselt ka riiklikul tasandil, millega kaasneks negatiivne mõju konkurentsile ja makstavale hinnale. Konkreetsetest eranditest sõltuvalt võivad lisakulud tekkida, kui erandite tegemine on vastuolus rahvusvaheliste kohustustega, mis võib omakorda viia partnerriigi turgude sulgemiseni, millel oleks märkimisväärselt negatiivne mõju sellistes riikides tegutsevatele ELi ettevõtjatele.

Õigusliku selguse parandamine (*SCO.LEGI.TARGET*) ei aitaks lahendada sidusrühmade ja tehingute kaasamist mõjutavaid probleeme. Keerulisemaks (ja teatud määral poliitiliseks, võttes arvesse võimalikke rahvusvahelisi tagajärgi) muutuks otsuse tegemine selle kohta, kas kaasatakse õiged sidusrühmad ja reguleerimisese.

6.2. Menetlused

Valikud

PRO.LEGI.DESIGN: olemasolevate menetluste parandamine ja täiustamine.

PRO.LEGI.FLEXIB: avaliku sektori organisatsioonidele kättesaadavate menetluste valiku laiendamine ja ebaoproportsionaalselt suuri kulusid tekitavate menetluste lihtsamaks muutmise.

Mõjud

PROC.LEGI.DESIGN parandaks teatavate menetluste ülesehitust ning suurendaks õiguslikku selgust selle kohta, mida nõutakse. See peaks parandama kulutõhusust ja riigihankeprotsessi üldist proportsionaalsust. Kui korduvate hankemeetodite sagedasemal kasutamisel peaks olema avaliku sektori organisatsioonidele üldiselt positiivne mõju, siis tekitab mõningast muret sellega kaasnev turu sulgemine ja ettevõtjate pikaajaline juurdepääs sellistele vahenditele. Selle probleemiga on tarvis tegeleda, et tagada läbipaistvus ja vältida diskrimineerimist ning hoiduda konkurentsi kahjustamisest. Selliste vahendite ja meetmete tugevdamine, mis aitavad kaasa e-

riigihanke kasutuselevõtule, peaksid märkimisväärselt parandama kulutõhusust ning tugevdama ELi riigihanketuru lõimumist, olgugi et sellega kaasnevad arenduskulud ja tehnilised piirangud (et hoiduda turu killustamisest).

PROC.LEGI.FLEXIB suurendaks avaliku sektori organisatsioonide valikuvõimalusi ja paindlikkust, mis parandaks ka hankemenetluse tulemusi, eelkõige tänu läbirääkimisvõimaluste suurenemisele (hoolimata teatavatest vastuväidetest, mis on seotud läbirääkimisoskuste asjakohase kasutamise ja väljaarendamise võimalike kuludega). Lihtsama korra sisseseadmine hankelepingute jaoks, mida sõlmivad keskvalitsusest madalama tasandi hankijad, peaks parandama kulutõhusust ja eeldades teatavate miinimumnõuete kehtestamist läbipaistvuse kohta (eelteadete kasutamine), ei tohiks konkurents oluliselt väheneda ega ilmnedu rahvusvahelisi tagajärgi.

6.3. Strateegiline hange

Valikud

STR.LEGI.FACILIT: võimaldab avaliku sektori organisatsioonidel sõnastada oma riigihanke vajadused nii, et need sisaldaksid ka muid poliitikaeesmärke.

STR.LEGI.ENFORC: võtab avaliku sektori organisatsioonidelt ära kaalutusõiguse. Avaliku sektori organisatsioonid peavad riigihankelepingute (täies mahus või osalisel) sõlmimisel lähtuma sellest, kuidas need täidavad muid poliitikaeesmärke.

Mõjud

Üldjoontes on mõlema valiku raames võetavad meetmed väga sarnased. Nende mõjud erineksid peamiselt vastavalt sellele, kas ELi tasandil võetakse vastu vabatahtlik või sunniviisiline lähenemisviis. Mõlema eesmärk oleks parandada avaliku sektori organisatsioonide suutlikkust saavutada laiemaid strateegilisi eesmärke. Valiku FACILIT korral oleksid strateegilised mõjud üldiselt väiksemad kui valiku ENFORC korral seoses tõenäoliselt erineva rakendamisega eri liikmesriikides, olenevalt tehtud valikutest. Riigiasutused ja avaliku sektori organisatsioonid säilitaksid siiski oma võime teha otsuseid, mis sõltuvad tegelikest asjaoludest ja olemasolevatest vahenditest ning mis on praeguses majanduskliimas eriti oluline. ENFORC tagaks kogu ELi ulatuses suurema järjepidevuse ja parema rakendamise. Mõlemad variandid tekitavad avaliku sektori organisatsioonidele ja ettevõtjatele kulusid seoses suurenenud teabenõuetega ja vajadusega omada rohkem teadmisi paljudest poliitikatest ja omada nende üle suuremat kontrolli. Mõlemad valikud võivad vähemalt lühiajaliselt muuta menetlused keerulisemaks ja suurendada halduskoormust.

6.4. Juurdepääs

Valikud

ACC.SOFT: täiendav juurdepääsualane juhendamine ja koolitus ELilt, näiteks selleks, et aidata kaasa piiriülesele ostule ja müügile.

ACC.LEGI.FACILIT: halduspiirangute eemaldamine VKEdes osalemiselt ja piiriülesest juurdepääsult.

ACC.LEGI.ENFORC: ettekirjutavate meetmete kasutuselevõtt, mille tulemusena reserveeritaks riigihanke turud osaliselt VKEdele või nõutaks hangete struktureerimist viisil, mis soodustaksid VKEde osavõttu neist.

Mõjud

Ka neil kahel seadusandlikul valikul on sarnane sisu ja peamine erinevus nende mõjus sõltub sellest, kas võetakse vastu vabatahtlik või sunniviisiline lähenemisviis. Kuigi sunnimeetmed peaksid tagama VKEdele ja võimalik, et ka ei piiriülestele pakkujatele, parema juurdepääsu ning riigihanke siseturgu üldiselt paremaks muutma, ei ole kindel, et see ratsionaliseeriks ja lihtsustaks eeskirju. Suurenevad teabenõuded võivad muuta menetluse keerulisemaks ning suurendada halduskoormust nii avaliku sektori organisatsioonide kui ka ettevõtjate jaoks. Vabatahtliku lähenemisviisi korral võiksid mõned neist kuludest olla väiksemad, sest sellise lähenemisviisi puhul võiks rohkem lähtuda kohalikest vajadustest.

ELi riigihanketurule juurdepääsu soodustavad vahendid, nt sellised, mis vähendavad töendamiskohustust pakkumises osalemiseks, peaksid viima VKEde ja piiriüleste pakkujate jaoks lihtsamate ja vähem koormavate menetlusteni. Võttes vastu lähenemisviisi, et dokumentaalse tõendusmaterjali esitamise kohustus lasub üksnes edukatel pakkujatel, vähendataks halduskulusid 80 %. Teatavat piirmäära ületava kogumaksumusega lepingute jagamine osadeks peaks samuti suurendama nende lepingute hulka, millele oleks tagatud VKEde juurdepääs.

Valiku ACC.SOFT oleks vaid väike positiivne mõju juurdepääsu määrale, kuid sellega kaasnevad kulud oleksid väikesed.

6.5. Juhtimine

Valikud

GOV.SOFT: juhtimist mõjutavate korduvate probleemide kindlakstegemine ja selles valdkonnas juhiste andmine, nt. parima tava võrdlemine ja sellest õppimine.

GOV.LEGI.TARGET: mastaabisäästu võimendav mõju ja avaliku sektori organisatsioonide jaoks soovitud tulemused, mis saadakse kasutades spetsialiseerunud kutseorganisatsioone, kes aitavad vajaduse korral hanketegevust koondada.

GOV.LEGI.ENHANC: kohustada liikmesriike moodustama riigihangete rakendamise, kontrolli ja järelevalve eest vastutavat riiklikku asutust, kes annab igal aastal aru oma tegevusest.

Mõjud

Spetsialiseerunud hankeasutuste kättesaadavuse ja rolli suurendamine peaks olema märkimisväärseks abiks paljudele avaliku sektori organisatsioonidele, kes korraldavad harva suure maksumusega riigihankeid ja kes ei tea seetõttu väga kindlalt, kuidas ELi eeskirju täita. Olgugi, et suurem koondatus tekitab muret võimaliku turu sulgemise pärast, mis nõuab tähelepanu, peaks valikul nimetusega GOV.LEGI.TARGET olema avaliku sektori organisatsioonidele ja ettevõtjatele üldiselt kasulik mõju. Valikuga GOV.LEGI.ENHANC peaks olema võimalik luua

sarnased tingimused ja struktuur riigihanke eekirjade kontrollimiseks, järelevalveks ja kohaldamiseks nii riiklikul kui ka ELi tasandil, millega parandataks järjepidevust ja kindlust kõikjal ELis ja tugevdataks siseturгу. Kuigi liikmesriikidel ja avaliku sektori organisatsioonidel tuleb tõenäoliselt kanda mõningaid lisakulusid, on paljudel juba vajalikud struktuurid olemas ja seoses paranenud kooskõlastamise ja seirega peaksid nemad pigem säästma.

Sarnased, kuid väiksemad mõjud peaksid kaasnema valikuga GOV.SOFT, millega tõenäoliselt ei saavutata samaväärset vastuvõtmist ja järjepidevust seoses selle vabatahtliku iseloomuga.

7. EELISTATUD VALIKUD

Analüüsist lähtudes esitatakse järgmine lahenduste pakett (märgitud halliga):

Valikud Probleemide rühmad	Valikud, millega ei kaasne muutusi (NC)	Pehme õiguse valikud (SOFT)	Seadusandlikud valikud – üldiselt olemasoleva raamistiku piires (LEGI_)	Seadusandlikud valikud – uus või märkimisväärsed muudatused (LEGI_)
Reguleerimisala (SCO)	SCO. NC	SCO. SOFT	SCO.LEGI.TARGET (piiride selgemaks muutmise)	SCO.LEGI.REDUCE (reguleerimisala märkimisväärne muutmine)
Menetlused (PRO)	PRO. NC	PRO. SOFT	PRO.LEGI.DESIGN (määratluste ja ülesehituse parandamine)	PRO.LEGI.FLEXIB (valikuvõimaluste suurendamine, e-riigihanke laiendamine)
Strateegiline (STR)	STR. NC	STR. SOFT	STR.LEGI.FACILIT (strateegilise riigihanke soodustamine)	STR.LEGI.ENFORC (strateegilise riigihanke soodustamine)
Juurdepääs (ACC)	ACC. NC	ACC. SOFT	ACC.LEGI.FACILIT (juurdepääsu soodustamine)	ACC.LEGI.ENFORC (juurdepääsuvahendite tugevdamine)
Juhtimine (GOV)	GOV. NC	GOV. SOFT	GOV.LEGI.TARGET (vahendite kasutamise optimeerimine)	GOV.LEGI.ENHANC (suurendatud kontroll ja vastutus)

8. EDASINE SEIRE JA HINDAMINE

Järjepidevate ja võrreldavate andmete puudumine takistab praegu tehtavaid jõupingutusi riigihanke valdkonnas saavutatud jälgimiseks ning edasisi meetmeid vajavate valdkondade väljaselgitamiseks. Isenesest mõistetavalt on paljude kaalutud meetmete seas teatavad parandused järelevalvekorralduses, nt juhtimise täiustamine ja e-riigihange. Kaaluda tuleks paremaid statistika ja järelevalvemeetodeid, et teostada seiret järgmiste valdkondade üle:

- täitmise seotud kulud;
- kasutamine ja sääst/kulud, mis kaasnevad üleminekuga e-riigihankele ja strateegiliste eesmärkide edastamisega;
- VKEde ja piiriüleste pakkujate juurdepääsumäärad;

- pettuste, korrupsiooni ja konkurentsi piirava käitumise vastased meetmed.

Teksti eelnõu sisaldaks kohustust hinnata mis tahes uusi õigusakte.